فرم برنامه درسی (Course Plan)

نیمسال اول ۱۴۰۵-۱۴۰۴

دانشکده پیراپزشکی

نام درس : احیای قلبی ـ ریوی پایه(بالغین و کودکان)	تعداد واحد : ۱ واحد(۰,۵ – ۰,۵)
مقطع : کارشناسی فوریتهای پزشکی	زمان ارائه درس : چهارشنبه ۱۲ – ۱۰
پیش نیاز : تشریح و فیزیولوژی	
مسئول برنامه : زهرا ارجینی عضو هیئت علمی گروه فوریت های پزشکی پیش بیمارستانی z.arjeini@gmail.com	

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجو با اقدامات حیات بخش پایه و کسب توانایی لازم در مواجه با بیمار یا مصدوم (بالغ، کودک و نوزاد) با ایست قلبی ریوی در شرایط معمولی و خاص(سرمازدگی، غرق شدگی، زنان حامله، برق گرفتگی و گاز گرفتگی)

شرح درس:

در این درس دانشجو ضمن کسب آگاهی های اولیه و مقدماتی در مواجه با ایست های قلبی ریوی در شرایط معمولی و خاص، چگونگی برخورد و اتخاذ تصمیم مقتضی جهت شروع و ادامه عملیات احیا را می آموزد. همچنین ضمن شناسایی علائم اولیه ایست قلبی ریوی و افتراق از مرگ حقیقی کلیه مراحل احیای پایه بر روی مولاژهای آموزشی در شرایط معمولی را به اجرا درمی آورد.

اهداف:

۱. شناخت علل ایست قلبی_ ریوی همچنین کسب آگاهی اولیه و اصول مقدماتی مقابله با ایست قلبی_ ریوی
۲. شناخت علایم و نشانه های مرگ حقیقی و مرگ ظاهری همچنین خصوصیات و نشانه های ایست قلبی_ تنفسی

۳. کسب آگاهی و شناخت در ارتباط با علایم و نشانه های انسداد راه هوایی و اقدامات پایه مورد نیاز در ارتباط با بازبینی و بازکردن راه هوایی شامل انواع مانورها
۴. کسب توانمندی لازم در ارتباط با اجرای انواع روشهای تنفس مصنوعی همچنین نحوه و ویژگیهای ماساژ قلبی_ تنفسی در سنین مختلف
۵. یادگیری انواع روشهای احیای قلبی _ریوی _مغزی شامل یک نفره و دو نفره بعلاوه عوارض احتمالی احیای قلبی_ ریوی پایه در بزرگسالان و کودکان
۶. کسب دانش و آگاهی در ارتباط با اصول و نحوه بکارگیری دستگاه AED همچنین شناخت علایم و نشانه های تجدید حیات نتیجه بخش و احیای موفق
۷. کسب مهارت عملی در ارتباط با نحوه بررسی و شناخت علایم ایست قلبی _ریوی با استفاده از مولاژ
۸. کسب مهارت عملی در ارتباط با شیوه انجام ماساژ قلبی در بزرگسالان، کودکان و نوزادان با استفاده از مولاژ
۹. کسب توانمندی لازم جهت اجرای عملی مانورهای مختلف رفع انسداد و باز کردن راه هوایی در بیمارن مختلف ترومایی و داخلی در تمامی سنین با استفاده از مولاژ
۱۰. یادگیری انجام عملی تکنیکها و روشهای اجرای احیای قلبی ریوی بصورت یک نفره و دو نفره
۱۱. کسب توانمندی عملی در ارتباط با اصول و نحوه بکارگیری دستگاه AED و کنترل عوارض احتمالی احیای قلبی _ریوی
۱۲. تمرین عملی مهارتهای آموخته شده

اهداف اختصاصی:

دانشجو باید بتواند:

- علل ایست قلبی را شرح دهد.
- علل و عوامل ایست تنفسی را شرح دهد.
- نحوه برخورد اولیه با صحنه حاوی بیمار با کاهش سطح هوشیاری را شرح دهد.
- نحوه ارزیابی صحنه و مقابله با ایست قلبی تنفسی را توضیح دهد.

❖ هدف کلی

شناخت علایم و نشانه های مرگ حقیقی و مرگ ظاهری همچنین خصوصیات و نشانه های ایست قلبی -تنفسی.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- علایم مرگ حقیقی را نام برده و توضیح دهد.
- علایم ونشانه های بالینی مرگ ظاهری را لیست نماید.
- نحوه برخورد و عملکرد برخورد با مرگ حقیقی را توضیح دهد.
- اصول برخورد با مرگ ظاهری و نحوه افتراق مرگ حقیقی از مرگ ظاهری را به تفصیل شرح دهد.
- علایم و نشانه های تشخیصی ایست قلبی ریوی در بزرگسالان و کودکان را نام ببرد.

❖ هدف کلی

کسب آگاهی و شناخت در ارتباط با علایم و نشانه های انسداد راه هوایی و اقدامات پایه مورد نیاز در ارتباط با بازبینی و بازکردن راه هوایی شامل انواع مانورها

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- علایم و نشانه های ایست تنفسی و تنگی نفس را شرح دهد.
- اقدامات اولیه در برخورد با بیمار دچار ایست تنفسی را توضیح دهد.
- انواع مانورهای باز کردن راه هوایی را نام ببرد.
- مانور " Jaw Thrust " و کاربرد آن . مزایا و معایب آن را شرح دهد.
- مانور "Him Lich " و کاربرد آن و مزایا و معایب آن را شرح دهد.
- مانور "Head Tilt-Chin Lift" به همراه کاربرد و مزایا و معایب آن را شرح دهد.
- مانور "Back slap " جهت رفع انسداد راه هوایی در نوزادان را شرح دهد.
- مانور "Chest thrust" به همراه موارد استفاده . مزایا و معایب آن را شرح دهد.
- پوزیشن "Recovery" و کاربرد آن را شرح دهد.

❖ هدف کلی

کسب توانمندی لازم در ارتباط با اجرای انواع روشهای تنفس مصنوعی همچنین نحوه و ویژگیهای ماساژ قلبی_تنفسی در سنین مختلف

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- انواع روشهای تنفس مصنوعی را نام ببرد.
- تنفس دهان به دهان (Mouth to Mouth) موارد استفاده. مزایا و معایب آن را نام ببرد.

- تنفس دهان به بینی (Mouth to Nouse) موارد استفاده. مزایا و معایب آن را نام ببرد.
- تنفس دهان به دهان و بینی (Mouth to Mouth & Nouse) موارد استفاده . مزایا و معایب آن را نام ببرد.
- خصوصیات و نحوه انجام ماساژ قلبی(شامل : محل . تعداد . ویژگی و ..) را در نوزادان شرح دهد.
- خصوصیات و نحوه انجام ماساژ قلبی(شامل : محل . تعداد . ویژگی و ..) را در سنین کودکان شرح دهد.
- خصوصیات و نحوه انجام ماساژ قلبی(شامل : محل . تعداد . ویژگی و ..) را در سنین بزرگسالان شرح دهد.

❖ هدف کلی

یادگیری انواع روشهای احیای قلبی_ ریوی_ مغزی شامل یک نفره و دو نفره بعلاوه عوارض احتمالی احیای قلبی_ ریوی پایه در بزرگسالان و کودکان

❖ اهداف اختصاصی

- روش احیای قلبی_ ریوی یک نفره را شرح دهد .
- روش احیای قلبی_ ریوی دو نفره را شرح دهد .
- تفاوت احیای یک نفره و دو نفره در کودکان و نوزادان و بزرگسالان را شرح دهد.
- عوارض احیای قلبی ریوی در بزرگسالان و کودکان را توضیح دهد.

❖ هدف کلی

کسب دانش و آگاهی در ارتباط با اصول و نحوه بکارگیری دستگاه AED همچنین شناخت علایم و نشانه های تجدید حیات نتیجه بخش و احیای موفق.

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- موارد استفاده از دستگاه AED را نام ببرد.
- مزایا و معایب استفاده از دستگاه AED را به تفصیل شرح دهد.
- قسمتهای مختلف دستگاه AED را نام ببرد.
- دستورالعمل مراقبت و نگهداری دستگاه AED را توضیح دهد.
- علایم و نشانه های بهبود بیمار از ایست قلبی_ریوی را نام ببرد .

- موارد لزوم ادامهٔ احیای قلبی ریوی علی رغم عدم نتیجه گیری زود هنگام همچنین موارد ختم احیا را نام ببرد.

❖ هدف کلی

کسب مهارت عملی در ارتباط با نحوه بررسی و شناخت علایم ایست قلبی_ ریوی با استفاده از مولاژ

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- نحوه بررسی پاسخدهی بیمار با استفاده از مولاژ، بصورت عملی اجرا نماید.
- نحوه چک و کنترل نبض کاروتید را با استفاده از مولاژ انجام داده و نشان دهد.
- نحوه کنترل تنفس بیمار بر روی مولاژ اجرا نماید.
- نحوه درخواست کمک در هنگام برخورد با بیمار دچار ایست قلبی بر بالین مولاژ را نمایش دهد.

❖ هدف کلی

کسب مهارت عملی در ارتباط با شیوه انجام ماساژ قلبی در بزرگسالان، کودکان و نوزادان با استفاده از مولاژ

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- محل صحیح انجام ماساژ قلبی را با دست نشان داده و اجرا نماید.
- قادر به انجام ماساژ صحیح قلبی شامل از تعداد و عمق و ...بر روی بزرگسالان" با استفاده از مولاژ باشد.
- قادر به انجام ماساژ صحیح قلبی شامل از تعداد و عمق و ...بر روی کودکان" با استفاده از مولاژ باشد.
- قادر به انجام ماساژ صحیح قلبی شامل از تعداد و عمق و ...بر روی نوزادان" با استفاده از مولاژ باشد.
- قادر به انجام ماساژ صحیح قلبی به شکل ایستاده و نشسته بر بالین بیمار با استفاده از مولاژ باشد.

❖ هدف کلی

کسب توانمندی لازم جهت اجرای عملی مانورهای مختلف رفع انسداد و باز کردن راه هوایی در بیمارن مختلف ترومایی و داخلی در تمامی سنین با استفاده از مولاژ

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- مانور " Jaw Thrust " را بر روی مولاژ نمایش داده و اجرا نماید.
- مانور "Him Lich " و نحوه استفاده از آن را با استفاده از مولاژ نمایش دهد.
- مانور "Head Tilt-Chin Lift" را بر روی مولاژ اجرا نموده و نمایش دهد.
- مانور "Back slap " را بر روی مولاژ نوزادان عملاً اجرا نماید.
- مانور "Chest thrust" را به شکل عملی بر روی مولاژ اجرا نماید.
- پوزیشن "Recovery" با استفاده از مولاژ اجرا نماید.

❖ هدف کلی

یادگیری انجام عملی تکنیکها و روشهای اجرای احیاء قلبی_ ریوی بصورت یک نفره و دو نفره

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- احیای قلبی_تنفسی یک نفره را بر روی مولاژ انجام دهد .
- احیای قلبی_تنفسی دو نفره را بر روی مولاژ انجام دهد .
- روش انجام ماساژ قلبی و تنفس در احیاء یک نفره را انجام دهد.
- روش انجام ماساژ قلبی و تنفس در احیاء دو نفره را انجام دهد.

❖ هدف کلی

کسب توانمندی عملی در ارتباط با اصول و نحوه بکارگیری دستگاه AED و کنترل عوارض احتمالی احیای قلبی_ریوی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- قسمتهای مختلف دستگاه AED را نشان دهد.
- روش روشن و خاموش کردن دستگاه را انجام دهد.
- روش تعبیه و تعویض پدهای دستگاه را اجرا نماید.
- روش و نحوه چسبانده پدها همچنین محل اتصال آن به قفسه سینه را بر روی مولاژ اجرا نماید.

❖ روش آموزش

✍سخنرانی، پرسش چاسخ، نمایش فیلم و ارائه مطالب بر اساس سناریوهای بالینی

✍استفاده از مولاژها ، و تجهیزات موجود در مرکز مهارتهای بالینی،

❖ منابع اصلی درسی

- کتاب جامع CPR برگرفته از انجمن قلب آمریکا American Heart Association (AHA) 2025
- درمان های گام به گام در اورژانس پیش بیمارستانی، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، سازمان اورژانس کشور، جدیدترین ویرایش
- سعیدی، مهدی.مرتضوی، سید محسن. نوری ساری، حسن و همکاران. درسنامه بالینی فوریتهای پزشکی_ اصول مراقبت و درمان در اورژانس پیش بیمارستانی_ نشر جامعه نگر_ آخرین ویرایش.
- مهشید فر ، بابک. نوری ساری، حسن و همکاران. دستورالعمل تریاژ تلفنی چهارسطحی_سازمان اورژانس کشور_ آخرین ویرایش .
- محمدرضا عسگری،اصول احیای قلبی و ریوی پایه.
- درسنامه بالینی فوریت های پزشکی، اصول مراقبت و درمان بیمار در اورژانس پیش بیمارستانی، نشر جامعه نگر، ۱۴۰۱

❖ نحوه ارزشیابی

۱- حضور فعال در بحث های کلاسی،ارائه تکالیف آزمون های کوتاه و آزمون کتبی پایان ترم(جهت واحد نظری)

۲- حضور فعال در مرکز مهارت های بالینی و امتحان پایان ترم به روش OSCE (جهت واحد عملی)

نحوه محاسبه نمره کل

روش ارزشیابی دانشجو: (نظری)

ردیف	شرح فعالیت	نمره
۱	حضور منظم و عدم غیبت و شرکت فعال در مباحث کلاس	۳
۲	ارائه تکالیف در زمان تعیین شده	۵
۳	آزمون پایان ترم	۱۲

2) روش ارزشیابی دانشجو: (عملی)

ردیف	شرح فعالیت	نمره
۱	حضور منظم و شرکت فعال در جلسات آموزشی	۵
۲	آزمون تراکمی (امتحان پایان ترم به روش OSCE)	۱۵

❖ مقررات

- حداقل نمره قبولی ۱۰
- تعداددفعات مجاز غیبت در کلاس ۴/۱۷

جدول زمانبندی جلسات	
جلسه	فهرست رئوس مطالب تئوری
اول	ارائه طرح درس، اصول مقدماتی مقابله با ایست قلبی ریوی، علل ایست قلبی ریوی، مرگ حقیقی و مرگ ظاهری،
دوم	انسداد راه هوایی، انواع روش های باز کردن راه هوایی، شروع عملیات احیا، انواع تنفس مصنوعی
سوم	نحوه انجام ماساژ قلبی، روش های احیاء قلبی یک و دو نفره، عوارض احیاء قلبی ریوی (بالغین وکودکان)
چهارم	کاربرد AED در بیمار، احیا در شرایط خاص، علائم تجدید حیات